

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 146 222/98 - 011091
Signatura: bn1ns201

Inspektorát č. 14 - Ostrava
Okresní pracoviště Bruntál

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola / školské zařízení: Speciální škola Bruntál, Rýmařovská 15, 792 01 Bruntál

IZO: 60802669, IZO: 102020167

Ředitel školy / zařízení: Mgr. Pavla Paseková

Zřizovatel: Školský úřad Bruntál

Příslušný školský úřad: Bruntál

Termín inspekce: 20. a 21. října 1998

Inspektoři: PaedDr. Zbyněk Knop, Bc. Lenka Vojtovičová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, pracovní plán školy, vnitřní řád školy, dokumentace školy, učební plány, hospitační záznamy, práce žáků, výroční zpráva školy

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Speciální škola sdružuje zvláštní školu, pomocnou školu, Základní školu při nemocnici Bruntál, Mateřskou školu při nemocnici Bruntál, školní jídelnu, školní družinu a speciálně pedagogické centrum.

Objekt školy je neobvykle rozlehlý (tři pavilony, vlastní tělocvična, elokované třídy při nemocnici, speciální pedagogické centrum, vlastní vyvařovna stravy a jídelna).

Škola má ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu velmi dobré prostorové podmínky, třídy jsou zařízeny novým funkčním nábytkem.

Škola má k dispozici další potřebné prostory, které umožňují realizaci vzdělávacího programu (cvičná kuchyň, dílny, pozemek, hřiště, odborné učebny). Záměrem školy je další materiální a technické dovybavování (problém havarijního stavu tělocvičny, topných médií, vybudování školního pozemku a úprava školní zahrady). Také prostory Základní a Mateřské školy při nemocnici Bruntál neodpovídají úrovni speciální školy. Vybavení didaktickou technikou je v současných podmínkách vyhovující, průběžně je aktualizována.

Fond učebních textů a učebnic je dostatečný, dle potřeby je doplňován. Učitelská i žákovská knihovna je průběžně doplňována aktuálními tituly.

Vybavení tříd nábytkem a potřebnou didaktickou technikou lze hodnotit jako nadprůměrné, technickou úroveň tělocvičny a školy při nemocnici je nutno hodnotit jako podprůměrné.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Provoz školy a vybavení školy je schváleno OHS Bruntál. Organizace vyučování je v souladu s § 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/97 Sb., a § 9 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb.

Rozvrhy hodin a přestávek respektují psychohygienické potřeby žáků. Ustanovení řádu školy a pravidla vnitřního režimu pamatují na ochranu zdraví a bezpečnost. Poučení žáků jsou zaznamenávána v třídních knihách, žáci i rodiče byli seznámeni se školním řádem. Dozory o přestávkách jsou zajišťovány pedagogickými pracovníky rozpisem.

Pracovní prostředí tříd i chodeb je velmi příznivé, veškeré prostory školy působí vysokým estetickým dojmem.

Ve škole je prováděna protidrogová prevence. Všichni pracovníci byli prokazatelně seznámeni s pokynem MŠMT ČR č. 16227/96-22.

Ve většině tříd je zcela nový nábytek. Sociální zařízení vyhovuje kapacitě. Celkovou čistotu prostor školy lze označit za velmi dobrou. Pitný režim je zajišťován, žáci mají možnost stravování ve školní jídelně.

Základní psychohygienické podmínky provozu školy jsou dodržovány, lze je hodnotit jako vynikající.

3. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Hodnocení vychází z hospitací v hodinách jazyka českého, matematiky, pracovního vyučování, výtvarné výchově, řečové výchově, výuce v pomocné třídě a ve školní družině. Byla kontrolována třídní dokumentace, osobní dokumentace žáka, sešity žáků a v pracovním vyučování výrobky žáků.

Ve zvláštní škole se vyučuje dle vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR č. j. 22 980/97-22, ve třídách pomocné školy podle vzdělávacího programu pomocné školy, schváleného MŠMT ČR pod č. j. 24 035/97-22 a v základní škole podle schválených vzdělávacích programů Obecné školy a Základní školy. Mateřská škola při nemocnici a školní družina pracuje dle rámcového plánu, který byl stanoven po dohodě s ředitelkou školy.

Vyučující mají učební osnovy rozpracované v tematických plánech, při hospitační činnosti byla prováděna kontrola plnění. Bylo zjištěno, že jsou vyučujícími dodržovány.

Vzdělávací a výchovná činnost je v souladu s učebními osnovami zaměřena na reedukaci a kompenzaci postižení s ohledem na individuální možnosti žáků. Míra odborné péče je nadprůměrná.

Ve sledovaných hodinách dominovala kvalitní motivace, byly využívány metody speciální pedagogiky a častá změna činností. Didaktické zásady byly striktně dodržovány,

vztah učitelů k žákům je vstřícný, převládá vysoká míra empatie. Žákům je dáván dostatečný prostor pro uplatnění vlastní iniciativy a zájmů. Úroveň vědomostí a dovedností žáků je solidní, žáci získávají znalosti v žádoucím obsahu, rozsahu a tempu. Komunikace je rozvíjející, s emotivním zabarvením a má žádoucí vliv na psychické a sociální postoje žáka.

Český jazyk

Bylo hospitováno v 5 hodinách. Všechny vyučovací hodiny měly jasný cíl a obsah. Ve výuce byly použity efektivní metody a formy. Vyučující pracovali se žáky diferencovaně podle schopností žáků. Důraz byl kladen na verbální i grafický projev, rozšiřování slovní zásoby a kultivovanost projevu. V hodinách vládla živá pracovní atmosféra, většina žáků prokazovala v daném učivu dobré znalosti, ale i zájem o probíranou problematiku. V jednotlivých hodinách byly voleny vhodné metodické postupy, střídaly se různé formy.

Matematika

Bylo hospitováno ve 3 hodinách. Volba metod a forem práce byla pestrá, vyučující měli připravené tabule a veškeré pomůcky. Vhodně bylo využíváno soutěživosti žáků s řádným vyhodnocením. Při práci byl uplatňován individuální přístup. Žákovské záznamy v sešitech jsou úhledné, sešity jsou pravidelně opravovány. Byla uplatňována vhodná motivace a podporována vlastní aktivita žáků. Pestrost forem práce spolu s multisenzoriálním přístupem a praktické využívání matematických dovedností vedlo ke stále pozornosti a aktivizaci žáků. Většina žáků prokazovala solidní znalosti a zájem o výuku.

Pracovní vyučování

Bylo hospitováno v 6 hodinách.

V pracovním vyučování děvčat - práce v domácnosti a v ručních pracích byl zřetelný finální cíl výuky - rozvoj motoriky, vytváření pracovních dovedností a znalostí o materiálu. Důraz byl kladen na vytváření hygienických návyků a zásad bezpečnosti práce s preferencí vztahu k vlastní práci a práci obecně. Výuka byla promyšlená, děvčata znala technologii práce, přístup k žákyním byl individuální.

V pracovním vyučování chlapců - dílenské práce byly zaměřeny na rozvoj individuálních manuálních zručností, vytváření pracovních návyků a pochopení technologie práce. Systematičnost ve výuce, kvalitní motivace a odborná znalost vyučujících vytváří potřebné předpoklady pro kvalitní předprofesní přípravu žáků.

Pracovní vyučování v 1. a 3. třídě

Vyučující má zpracován tematický plán, který vychází z učebních osnov a diferencovaně z individuálních možností jednotlivých žáků. Výuka je zaměřena na zvládnutí základních manuálních zručností, je diferencovaná podle individuálních plánů se zaměřením na vytváření dobrých pracovních návyků. V hodině byla tvořivá atmosféra, vztah vyučující k žákům byl velmi pěkný.

Výtvarná výchova

Bylo hospitováno v 1 hodině, zřetelným cílem hodiny bylo na základě zvládnutí výtvarné techniky estetické vnímání přírody, vytváření citových vztahů ke kráse a kultivace estetického vztahu k sobě i okolí. Výsledky výtvarné výchovy jsou prezentovány v prostorách školy a svědčí o integrující roli ve formování osobnosti žáka a jeho socializace. Získané dovednosti a rozvoj motorických dovedností se podílí na výchově pozitivních charakterových vlastností žáka.

Výuka v pomocné třídě

Učitelka má rozvržen vzdělávací program pro jednotlivé žáky na celý školní rok, vede záznamy o dosažených výsledcích ve smyslové výchově i ostatních složkách výchovy s celkovým hodnocením. Na základě hospitované hodiny, lze konstatovat, že úroveň jednotlivých žáků odpovídá jejich možnostem a je v souladu s proklamovaným individuálním výchovně vzdělávacím plánem.

Školní družina

Ve dvou odděleních školní družiny jsou velmi dobře zpracovány rámcové plány ve kterých je zahrnutá odpočinková, zájmová rekreační činnost a příprava na vyučování. Školní družinu navštěvují žáci zvláštních i pomocných tříd. Vychovatelky byly velmi pečlivě na práci připraveny, byl zřetelný individuální přístup. Prostory školní družiny mají vysokou estetickou úroveň, výzdoba je sestavena z prací žáků a vychovatelek, má formativní funkci.

Kvalitu výuky a úroveň vzdělávání lze hodnotit jako vynikající.

4. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Život školy je řízen školním řádem. Ten vytváří dobré podmínky pro dobré vztahy mezi pedagogy, ostatními pracovníky školy a žáky. Je zajištěna prevence problémových žáků a ihned jsou přijímána účinná opatření. Chování žáků je ve většině kultivované, projevuje se ohleduplnost navzájem k sobě a zdvořilost ke starším osobám. Škola vytváří prostor a podmínky pro individuální rozvoj osobnosti žáka. Snaží se o náplň volného času žáků v zájmových útvarech vedených pedagogy hlavně v oblasti sportovní, hudební a výtvarné.

Na vytváření všeobecné kulturnosti se též podílí velmi pěkné estetické prostředí. Rozvojem osobnosti žáků se pravidelně zabývají pedagogické rady.

Funkci školy z hlediska formativního působení na žáky lze hodnotit jako vynikající.

5. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovný poradce školy absolvoval kurs pro výchovné poradce. Má dobře zpracovaný plán práce se zaměřením na koordinaci výchovného působení pedagogů a zaměstnanců školy, spolupráci s rodinou žáka a ostatními mimoškolními složkami.

Spolupráce školy s rodinami žáků je vedením školy a výchovným poradcem hodnocena jako velmi dobrá, je vytvořena možnost každodenního kontaktu s rodiči se vzájemným předáváním potřebných informací. Vzniklé pedagogické problémy jsou ve spolupráci s vyučujícími řešeny okamžitě. Jsou realizovány společné schůzky rodičů a pracovníků školy, je prohlubována spolupráce s romským etnikem, vhodnou formou je dobrá spolupráce s hudebně taneční skupinou RINGO.

Výchovná práce je také zaměřena na realizaci primárně preventivních programů pro žáky s prevencí drogových závislostí a sociálně patologických jevů.

Výchovný poradce usměrňuje komplex předprofesní přípravy žáků tak, aby těsné mezipředmětové vztahy vedly ke kvalitní předprofesní úrovni absolventů školy.

Výchovné poradenství je hodnoceno jako vynikající.

6. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

V uplynulém školním roce škola navázala kontakt s nadací mentálně postižených EVA, byla uskutečněna řada akcí (výjezdy do rodin, besedy, osvěta).

Škola má výraznou sportovní a výtvarnou profilaci. Úspěchy a účast na sportovních akcích podporují rozvoj nejen fyzických možností žáků, ale pozitivně ovlivňují vztah ke škole a sociální vazby.

Jsou vydávány kalendáře s kresbami žáků, uskutečnila se řada výstav výtvarných prací, výzdoba interiéru školy je na mimořádné úrovni, působení na žáky je komplexní, jak ve složce estetické tak i etické a sociální.

V průběhu roku pracují žáci v různých zájmových kroužcích (sportovní, výtvarný, keramický, zdravotní, hudebně pěvecký, technické zručnosti). Škola také navázala spolupráci s romskou hudebně taneční skupinou RINGO.

Každoročně probíhá plavecký kurs a pro žáky 9. tříd je pořádán lyžařský výcvik.

V rámci integrace docházejí žáci pomocné školy na pracovní vyučování do výuky žáků zvláštní školy. Dva svěřenci ÚSP Bruntál se zúčastňují pracovního vyučování v dílnách rovněž s žáky zvláštní školy.

Škola a SPC pořádá pro vyučující zvláštních škol metodické akce (logopedické semináře, výuka výtvarné a tělesné výchovy atd.).

Aktivity ovlivňující výchovně vzdělávací činnost školy jsou hodnoceny jako vynikající.

7. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní družina

je součástí školy dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Je provozována v samostatných místnostech. Vybavení hrami, hračkami a sportovním náčiním je dostatečné, průběžně se obnovuje. Výdaje a příjmy vztahující se k rozpočtu školní družiny jsou sledovány vychovatelkou, ekonomkou a ředitelkou školy a jsou přehledně vedeny. Činnost

školní družiny je plánována, vnitřní řád je zpracován, vychovatelky se účastní porad širšího vedení školy a jsou na ně řádně delegovány kompetence související s provozem.

Výchovná činnost je celoročně plánována, uskutečňuje se častý pobyt venku, vycházky do okolí, pořádají se sportovní, pěvecké a výtvarné soutěže. Povinná dokumentace je vedena řádně, funkčně a v souladu s platnou legislativou.

Speciální pedagogické centrum

je umístěno v prostorách školy, má dobré prostorové podmínky, v současné době nemá vlastního psychologa, spolupracuje s PPP Bruntál a zaměřuje se vedle metodické a ambulantní péči i na osvětovou činnost směrem k veřejnosti.

Školní jídelna s vyvařovnou

je umístěna v areálu školy, zabezpečuje stravování žáků a pracovníků školy, na stravu docházejí i pracovníci soukromých firem a soukromé osoby. Prohlídka jídelny a vyvařovny prokázala dobrou úroveň dodržování pořádku a hygieny.

Úroveň stravování a kvalita jídla je velmi dobrá.

Činnost školských zařízení, která jsou součástí školy hodnotíme jako nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Škola uplatňuje vysoce intenzivní a odbornou výuku, působí na žáky komplexně, rozvíjí a podporuje všechny stránky jejich osobnosti. Úzce spolupracuje s rodinou, poskytuje všestranné a odborné rady a informace vzdělávací i výchovné.

Vedení školy spolu se zaměstnanci vytváří na pracovišti atmosféru velmi dobrých vztahů.

Estetika prostředí je na velmi vysoké úrovni, svým charakterem dostatečně vypovídá o činnosti žáků a pracovníků školy.

V kontrolovaných oblastech nebylo zjištěno porušení platné legislativy.

Ve sledovaných oblastech se škola jeví jako vynikající

V Ostravě dne 30. října 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu PaedDr. Zbyněk Knop v. r.

členové týmu Bc. Lenka Vojtovičová v. r.

.....

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne

17. listopadu 1998

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Pavla Paseková v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel: Školský úřad	25. listopadu 1998	předáno osobně
Školský úřad: Bruntál	25. listopadu 1998	předáno osobně

Bez připomínek.